

თეატრი

კვირის 28 იანვარი. 1885-1890

კახეთი ღირს: კრიის წლით—5 მ. ნახევარის წლ. — 3 მ. ცალკე № 10. ხელის მოწერა და წერილების გამოგზავნა შეიძლება ამ აღრესით: Тифлисъ, въ контору „Театръ.“

№ 5

რედაქცია არ კისრულობს წერილების უკან გაგზავნას და მათ უსახელო მწერლობის გამოგზავნას. კახეთში დასაბუთებლად გამოგზავნილ წერილებს უნდა აქვთ მწერლის სახელი, გვარი და ადრესი ავტოგრაფით.

კვირა 28 იანვარი.

1885 - 1890

ს. კვირა 28 იანვარი.

ქართული საკვირისო გაზეთი

თეატრი

ამა 1890 წელს გამოვა კვირაში ერთხელ, ახლის თანამშრომლების მონაწილეობით.

რედაქციაში პუბლიკ მონაწილეობას მიიღებს. თ. აკაკი წერეთელიც. გაზეთის გარდა, რომელიც თავ-თავის დროზედ აუცილებლად გამოვა, ხელის მოწერლებს და ურიგდებთ უფასოდ ექვსიდან თორმეტამდე ახალი წიგნი ანუ სურათი.

ხელის-მოწერა მიიღება „თეატრის“, კანტორაში, ქ. თბილისში, სასახლის ქიჩაზედ, საახალურო ბაჟის თეატრის ქვეშ.

ფოსტის აღრესით: Тифлисъ, въ контору газеты „ТЕАТРЪ“.

ქართული თეატრი.

კვირას 28 იანვარს

ბენეფისი

3. ა. აბაშიძისა

წარმოდგენილი იქნება:

I. პირველი და მეორე მოქმედება

გაიჭკუის აგვან

კომედია გრიბოედისა

II. ზ. ლ. დანიელსონი — ვიქტორ დანიელსონი

კომედია 2 მოქმედ., რ. კრისტოფისა

III

მეორე მოქმედება: რეგინდის კომედია

ხანუშა

მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასი

დასაწყისი 8 საათზე.

ვალაბონი

მუძის ნატკრა.

ვისაც რა უნდა უყვარდეს სულ სხვაა ჩემი ტრიალი: მიყვარს ზირ-წინდა ნამკადნიშობისი ყანაში ტრიალი!...

თავი მოუკვდეს ზოგაერთს, რომ იტყვიან სხვისასა...

საწყალ-კაცს უფიხს აჭრანს, ურცხვად იგვებენ ქისასა.

ქარი ვარ სხვას რამ მოგსტაცო?

რათ გაიშვირო ზირი მე? ვარს შემოკვლევი ჩემს გუთასს! ჩემი სახლისის ტრიალი!

რათ დავბნელო სისხრით

სამიწე წუთის თვალეობი? ხერხსა, სულხოს, სატყისა, ხაჯახ-ცხელს ვეწვალეობა!

რაც ჩემი ურმის არ არის

სახლში არ შეიტანას! დემეტოს მაძიროს რაც ჩემის თუფლით არ გამაბანას!

ბუღს არ ვეძღუარი, დემეტოს ვაძლავდი! თავი არ მომაქვს საკვანსად, თავჯდება მალა ჩეკა მყავს და დედა-მეწა ამ ქვეყნად!

ვისაც ვინ უნდა უყვარდეს მე სულ სხვას ვარ ტრიალი; სანამდე მდღლით დამუქურებს საშვილიშვილად დვთას თვალეობა.

სიზმარი

ჩემს ღღეში არ დამეინწყებდა ერთი მთავარი ნი ღამე. ჩვენი დაღინებული მთა-წმინდა, ის ყველა „გულ-დაზურულთა მეგობარი“, მეტად მიმზიდველი რამ იყო იმ მშვენიერს ღამეს და მე მი ავიტ დაღუმებულმა, უნებლიედ მი სკენ გავსწიე ათასნაირ ნაღვლიან ფიქრებში გართულმა ბევრი ეგვიტიალე იმ უდაბურსა და მთლიად მიძინებულს არც მარცხს; მთვარე მთა-წმინდას კიდევ გარდასცილდა, როდესაც მე შინსკენ გამოვბრუნდი. ქალაქი მიძინებული იყო და მარლის ყველა არსად ისმოდა. მენახებოდა გაყრა იმ მშვენიერის საღამოსი და ვნატრობდი ხეალ-ზეგ მის ახლად შეყ-

რას; ტყუილად ვი არ ამბობს ჩვენი უკვადე: პოეტია ცხ.

საღამოა მუდროვ, საამოგ მენ დაირი ჩემად სანუეშეღად! როს ქუხვარება შემომესვის, შენდა შვილტი განსაქარვალად! მწუხრი გავლის - ხედა გულისა - ნუგუშა ამას შენგან მიიღვს, რომ გათენდება დილა მზიანი და ყრველს ზინდა ის განანათლებს.

მინ დაღალული-დაქანტული დავბრუნდი და ტახტზედ მივევადე; ღამის ფიქრი თვლემამ შესწევითა და ძილი მიხეშოდა, რომ აღარ მახსოვს, როდის და როგორ დამეძინა...

შავრამ ვაი იმ ძილს, რა ძილითაც მე იმ ღამეს მეძინა! მიზეზი, რათა, რისთვის და როგორ, ჩემო მკითხველო, რა მოგახსენო, და ეს კრ ვიცო, რომ ყველს საღდაც შორს გადავფრინდი და იქ ერთი უშველელელი და ღრმა მდინა-ის ხეობაში ჩემს თვალს წარმოუღდა საკვირველი სურათი. ამ მდინარის მარჯვენა ნაპირას იდგა ერთი მალა-ლი სერი, რომელიც ჩვენ მთა-წმინდას წავაგვანე და მისებრივ დაღუმებულთ, იგი მდინარის ხეობის მცხოვრებლებს ზედ-დაჰყურებდა. ხოლო წყალ-გაღმა და სერის პირდაპირ იდგა ერთი უშველელელი შენობა, რომელსაც

სიუჟარული მძობლიური და მძურე, მძუგანისადა სამძობლო-ლორისადმი — ქრისტეს მცნებაა; ეს კრმობა აღმანიშნა ბუნებოთ მთავ-ნერვილოთ — გასწავლოდენს, — ქაქმდის მწიკთხანრი, და მრგობის, ხმაგის, მენჯევის შედეგათ — ამ ბობენ, ახლან მცენთურნი. თვითნი დმურთხანისი უფარულოა ბრძანებს ჩვენი საღმრთო წერილი.

ჩვენ ეს მცნება მტკიცედ შეგვსრულდება და სიუჟარული მკვიდრად ვისკენია გულის მი-ჩვენი ისტორია — ჩვენი გულის თქმის აღწერა. რადგან მტკიცე რადგან ბო-როტ ხედის და მოგვინებს ხეი-ცრლებდით, რომ სიუჟარული და ცნობ-სიუჟარული, გულის და სტული არა უფორული უნდა და მახვილებდა. მთუ წარსულს წარმოხადგებდაც კი წაძიშს, თავი გადავარჩინეთ და ჩვენი ერთგობა შევინახეთ, ვიდრე ბედის-მთვრული არ ვაშოკვიჩს-დებოდა, ესეც მსალოდ ჩვენი სამძობლორისა და ურთიერთ-სიუჟარული წყალობით. ბევრ-ჯერ უბედური დღე დაჯ-

გარს მალაღი და მხნელად შესაძლო გალავანი ერთხელ გალავანს მქნედელ-ში ერთად ერთი ღილი, უზარმაზარი კარები იყო და ტანებულო და ზედ მსა-ოკარი დიდი კლიტე ედო, რომ ცხრებზედ გასაშტერებელი წარწერა იწვიკობხე: საკვობრიობის დარღისა და მწუხარე-ზის ტაძართა ვანდაშის ქვეყანასა ში-ნაფიცი, იგი იმ მწიკთხანრი დაღ-მალაღი ხალხი ტაძრის ვალ-განს შემოჭხელოდა, მხნელად ასანს ელ მღელვარებაში იყო და შორიღვან თვალ-გაშტერებით გალავანის კარისა-კენ იტკირებოდა. უკლებ მძიმე კარი გვილო და სამა დარაჯმა ერთი ქალი გამოიყვანა. მატო გრძელი პერანგის ამარას, ფენ-ში შევლას, თმა ვაშლილს, ხალ-გავდა პირ ნათელ ქალს დარაჯ-ნი თითქმის მიწაზედ მიათრევდენ და დაუნდობლად თოფის კონდახით სცემ-დნენ, თითქოს ჯვარ საკმელ მსხვერ-პლსა. ქალი და უს ზებულნი ძალ-ლო-ნით ებრძოდა თავის ჯვარ-მცემ-ლებს და, რა წაჰდგამდა როროდენ ნა-ბიჯს, შედგებოდა და შეკან იწველა, თითქოს იქილამ რაღაც შევლას მე-ელოდა. მაგრამ შევლა არსაილამ იყო: გაშტერებული ხალხი ხმა გაკმე დილი იდგა. საით მიჰყვანდათ და რათა

დგომის, ბევრჯერ დაუმორბინ-
ვართ ერთმანეთს და დასაგრეულ
ძმისთვის სხელი ვეღარ მიგვიძვე-
ლებია, მაგრამ გულით, სიყუ-
რულით უოკულთვის ერთი ვეო-
ფილუარს

ამისთანა კრძობით აღზრ-
დილს ხალსს, ესეა ერთი ძმის,
სამეგრეოს მოძირებასზედ გვე-
ლანძარავებინან. არვიცით, რითი ი-
ვიმსახურეთ ეს მეტისძეობის სანსტი-
კისსახვედი ჩვენ გვეტონა, რომ
ჭრისტეს მტნებას ვასრულებდით,
ერთის ერთს და ერთს ერთს
დებდით და ამით ერთმანერთის
ძმობა-სრუგარული დადიკვიდრეთ
და-ნასე-დღეს რა ხმები ის-
მის?!

არა, არა გვეყრა...
ან რა არის ეს მეგრული ენა,
ვინ ვისთვის და რისთვის მოი-
გონა? თვით მეგრული ქართუ-
ლობას არ უარ-ტეოფენ, ქარ-
თული სამწიგნობრო და სხვა-
ლესით ენა შეთვისებული ექნეთ,
ბევრი მეგრულითაგანი ქართულ
მწერლობის მძებნებად ითვლება*)
და რასაჭიროება მოითხოვს მა-
ლად ახალი ენის გაჩენას?
არა, ეს შეუძლებელია...

*) მაგ. ჭყონდიდლეი ძველადგანვე ქარ-
თულია მეფეთ მწიგნობართ უხუცესნი იუ-
ნენ.

სტანჯავდნენ ამ ქალს, მე ეს ვერა-
ვინ ამისნა. მე მხოლოდ ვხედავდი,
რომ დარავები მას ტანჯვა-ცემას
უმეტებდნენ; ის იყო დევაპირე უღმერ-
თო მტანჯველებისაგან მსხვერპლის
დახსნა, როდესაც ერთმაზად ხალხი
შეკრთა და აირია; შიგ გალაღნიდამ
მოისმოდა სხვა უფრო გულ-გას ხეთ
ქი ხმა და საშინელი წივილი-კივილი.
უტბად მოხურეს გალაღნის კარი; ხალ-
ხი შეკრთა და, როგორც ერთი კაცი,
ღსწრულ მალალ სირისკენ მიიქცა.
მეც თან გამოტყდა და ერთს წუთას
ზედ სერის მალლობზედ ამაფრინა,
აქედამ დავინახე ისე ცხადად, რო-
გორც ჩემი ხელის გული, გალაღნის
შეგნით მოვინანი.

ის კი არ ვიცი, რა მოხდა ამ მოე-
დანზედ, მანამ ჩვენ სერზედ ავიდო-
დით და, ეხლა-კი, თვალ-წინ საკვირ-
ველი სახაზავი მდგა. მთელი მოვლ-
ანი შეიარაღებულ ჯარის კაცებით გა-
ტყნელი იყო და ეს ჯარის კაციები
რაძარში ტანჯულებს ვარს შემორტ-
ყმოდნენ; დავთვალე — ასი კაცი იყო
და ათი ქალი; ფერ-მიხილნი თით-
ქოს ორმოცის დღის უსმელ-უწყმელნი
და მთლად ღონე მიხრწნილნი იღ-
ნენ და პირ-ნათლად უყურებდნენ ჯან-
დაბის მებატონეს, რომელიც ერთ

ადგ.ლომბრივი ამბები.

კვირის, 21 იანვარს, თფილისის ვლ-
ბის დაბაში გამართული იყო კონტრ-
ტი“ წინა კითხ. სასოგადობის“ სა-
სარგებლოდ.

ხალსი სსპა-და-სსკა რუგლისა, წო-
დებისა და შეღებისა ბლომად დაესწრა,
ისე რომ სკამებზედ ადგილი აღარ იყო
და თითქმის ნასკრაა წყნე იდგა. ვუ-
ლას სამოძრაება ესტეობდა სსსკედ,
ისე ცოცხლად და შეწყვეთ იყო კონ-
ტრტის ბრძოლაში შედგენილი და შეს-
რულებული. სამეურს კარბაუელი და
ჭართული, სკანდალებს სსსკოდა დაკ-
რა, ლექსების კითხვა და კონტრტის
შემდეგ „ტანჯობას“ და ტეკა—ამსუედ
უჭოუსი რაღა უნდა მოითხოვს კაცმა,
რაც უნდა განხიზხებულა იყოს.

ქინი წარუდინას სამიჯარა კვირდოდა
დაუსრულებელი ყოფილიყო; შეწყობას
კვირდობდით, თორემ იქნება გათენებ-
დის განკვევრდით ტაში და „ბისი“. არა
კვირდობდით სსკა მექსიკოს სელო-
ნების დაფასებას, თუძრა აღტაცებაში
ძოკუყვდით თვათოჟულს მათგანს.

ქ. თსარაჭესვისას მკაფიო გამათქმა
აქეს, მაგრამ სახი ხმა ნებას არ აძლევს
სამოძრაება ველას ერთხანად გაუნსწი-
ლოს ვეგუბრთაღ დაბაში.

ბ. რატოღის სორა გარდა დასელო-
ნებულა, თავისუფლად მღერის როგორც
ჭართულს, ისე უცხო კილოზედაც.

ერთად-ერთი დანაჯღისი ამ საღამოსი:
ქართული სიტყვა აღარ გაგვგონეს.

ჩვენ მოგვიკვიდა ლექსი ბ. ა. სასანა-
შვილისა „Общий взглядъ на со-
стояние Грузинолוגии“. „Этногра-
фическое обозрѣние“—ს უკანასკნელს
მ-ში დაიბეჭდა ჯეროვე ბ. სასანა-შვი-
ლის წერილი „Празднованіе нова-
го года у Грузинъ“, ბებლიოგ. შე-

ნემენეს — ბარონს მივამგზავს. მემა-
ტონე ხელების ქნევით რაღაცა სას-
ტიკს ბრძანებას აძლევდა თავის სარდ-
ლებს...

განციფრებული ვუყურებ ამ სუ-
რათს და ჩემს გუნებაში ვამბობ: ღმერ-
თო ჩემო, ნუ თუ ამ გვარი პატო-
სანი და უმანკო მებედულობის ხალ-
ხი რაშიმე დამნაშავე უნდა იყოს
ღვთის, ან კაცის წინაშე ამ ფიქრში
ვიყვი გართული, როდესაც მრავალი
დარავის ხელი წაშლულა ერთს მშვე-
ნიერს ახალ-გაზდა ქალს, თმით წამო-
ზიდეს, საქვეყნოდ გაამიშვლეს, პირ-
ვე წაქციეს... და, ვით ღვთის რისხვა,
შორს გაისმოდა ჯანდაბის მებატონის
ხმა: დაჰკა, დაჰკა...

მოთმინების ძალა გამიწყდა, გულმა
ცემა დამიწყა, ვახსენე ღმერთი,
გარდღიწერე პირ-ჯვარი და ვისწრაფე
გადავარდნა იმ საშინელს უფესკ-ულო-
ში, სადაც ვხედავდი საზარელ არეუ-
ლობას და სისხლის ღერას; მაგრამ
გულზედ რაღაცა ღონე დამიწვა და
ხელ-ფეხი შემეკრა; მიწოდდა დამეკი-
ლა იმ უღმერთოებისათვის, მაგრამ
რაღაც უცნაურმა კლანქმა ყელი
მაგრა ჩამიჭრა და ხმა ჩამიწყდა, თვალთ
დამიბნელდა, ველარას ვხედავდი...

როცა გონებას მოვდი, რასაც
კი სული ედგა, ყველა ჩანებებული და

ნიშნები „იკრასში“ დაბეჭდილი წერი-
ლისა „აი ისტორია“-ს, ფშკელების
და მოსკელების ლექსთა შესახებ. ბ. ს-
სანსვილას მიერვე იქნება გარბეული
უკანასკნელი ტომი „ИЗВ. Кавк.
геогр. общ.“

ამ დღეებში დაიბეჭდეს წიგნი „Сбор-
никъ матеріаловъ для описанія
мѣстностей и племенъ Кавказа“.
ამ წიგნშია დაბეჭდილი „ცნობანი ძველ
რომიელთა და ბერძენთა მწერლებისა და-
ზიკასა და იბერიაზედა“ ბ. განისა. ლ-
ზიკას ესაინეუ დასაჯელთის საქართვე-
ლოს, იბერისა— აღმოსავლეთისა.

ჩვენ იმედი გვაქვს, შემდგომს ნომერ-
ში დაბეჭდეთ ამ თხზულებასზედ უფრო
კრეტელი ბიბლიოგრაფიული ცნობა, რომ-
ლის დაწერას აღკვეთიქვს ერთმა ჩვენმა
პატივმეულ თანამშრომელთაგანმა.

იმერეთიდან ჩამოსულებმა კვიამბეს,
რომ იქ ამ უამდ ცუდი ტაროსი დგასო-
და ავად-მყოფობაც მდებარ არის თურმე
გარბელებული.

„ივერია“-ს ფოთიდან სწერენ ერთს
ხბირებულს ამაქის: „ჩაქურს ოთხ-კლასიანს
სამოქალაქო სასწავლებელში მეგრულ
ენაზედ დაწერიხეს ბავშვებს სწავლება
საგნებისა. ქართულს ენას ამ სკოლაში
აღარ ასწავლიან.“

ჩვენ მივიღეთ ახლად გამოცემული
წიგნი ბ. ნიკოლაძის ნაწერი. ეს არის
პირველი წიგნი და მეორეც მომხდებუ-
ლია დასაბეჭდად, და ადგამამ-
დის გამოცემა. ბ. ნ. ნიკოლაძის ქარ-
თულად ნაწერი სულ ათს, თუ თორ-
მეტს წიგნს შეადგენს. ვერ დაიბეჭდება
ფელატოები, მერე კრიტიკული, ან მო-
ლექიკური წერილები და ბოლოს —
შეზღვევისტიკა.

განაბული იყო; მოვინას შევხედე და
ცარიელი იყო; ჰაერში ჯერ ისევ სი-
სხლისა და სიკვდილის სუნი იდგა და
გალაღნის კარიდან მალალი თურაწული
ურემი გადიოდა და ზედ ექვსი კურო-
ვლო; დანარჩენი ტანჯულნი თვალი-
დამ დავკარგე და მათი კვალი აღარა
სჩანდა. მივეყ ურემს და მივადვე
სასაფლავს; ის იყო კუბოები „საე-
რთო სამარეში“ უნდა ჩემოთ. ამ
ღროს კუბოებს თავის თავად საზურავი
აქნადა და უპატრონო მკედლების დაუ-
ხუტავი თვლები ჩემკენ იყურებოდ-
ნენ, თითქოს მკითხავდნენ, შენ რაღად
ხარ ცოცხალიო. სახე მათი ვიცან,
განციფრებული კითხვა რაი არ
მაკვირვებდა. დაფარეს კუბოებს თავი
ფიცხლავ და ერთად ჩაუშვეს სამარე-
ში; გადააყარეს მიწა და ჯანდაბის
დარავები დაბრუნდენ უკან.

მე კიდევ დიდხანს დაეტრიალებდი
ახლოს დაფლოუს გეამებს, როდესაც
მოვიდა ერთი მთლად შავებში გახვე-
ული უცნობი კაცი, ახალი სამარის
წინ მუხლი მოიდრიკა და ზედ დადო
პრტყელი ქვა, რომელზედაც ეწერა
მონგოლური ასოებით: „კაცობრიო-
ბის დარღისა და მუჭბაერის უდაბნ-
ოსა შინა ტანჯულნი — ოთხი ქალი და
ოარი ვაჟი, შემდგომ ხანგოდლივი

„გადმოხუცდის დროს ამბობს ბ.
ნიკოლაძე—ნაწერის აზრს ხელ-უსლებლად
ვტოვებ, ისე, როგორც თავდაპირველად
დამიწერია. ენას კი ზოგ ალგასს შალა-
შინი გაგვარია.“

მდებარ სასამოძრაოდ დაკვირბა ჩვენ
ეს გაკემობა, რომელმაც მოკვაკონა
ქართული შეზღვევისტიკის ბირჯანული
სხა. ამ ბირჯულ წიგნს ჩვენ განსჯუთრე-
ბულს წიღებს ვუძღვებით.

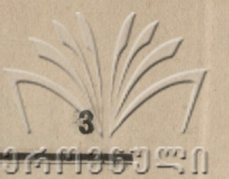
თფილისში დაიბეჭდა პატარა წიგნი
„შმა ძმის მტერი“, რომელიც რუსული-
გან გადმოუთარგმნა ა. წითლიძეს. ეს
თარგმანისა მდებარ ვაქვლავს. წიგნი
ღირს ორი შური.

თავის დროზე „თეატრი“ მისწერე-
ბული იყო იმერეთის თავდა-ახსურების
გახანნი და ნსაკვიშიღის გადასახლების
შესახებ. ახლად დამტვიცნებულმა გუბერ-
ნიის წინამძღოლმა თავ. ს. წერეთელმა
შემოსწერებული გახანნი უკვე წარუდგინა
მთავარ მმართველს, რომელმაც, თავის
მსივი, ქუთაისის გუბერნატორს მიანდო,
გამოიბოას, თუ რამდენად საფუძელანია
იმერეთის თავდა-ახსურების თხოვნა.

როგორც თან-და-თან მისვდენ, ბ. ნსი-
კვიშიღის შესახებ გახანნი უკანონო
გარკეანი მხრობაც. ერთი, ის ვაცი იმე-
რეთის თავდა-ახსურობას სრულებით არ
ვეუთენის, და გადასახლება სამ სსკა
წოდების წვერისა არც ერთ წოდებას;
და, მთ შორის, თავდა-ახსურობასაც, არ
ექვემდებარება. მეორე, თვით გახანნი
დადგენილია უბრალო ხმის შეკრუით
და არა კესკით, რაცამ ვეგრ სსკა-
ში სავალდებულოა და, შესამე, ამ გახ-
ანის წინადლით, ვრებამ გადასწვიტა
უმრავლესობით სრულოად წინამძღვეი.
სასულდობრ ის, რომ სსაკვიშიღის გა-
დასახლებაზე თხოვნა სრულოად უს-
ტანჯვისა ჯანდაბის ქვეყანაში დაი-
ლუზნენ, მაგრამ თავის სიკოცხლის
შეწირვით ქვეყნიერების ცოდვანი გარ-
დინადეს და აწ, ამ ქვესა ქვემე გან-
ისვენებენ. 1889 წელსა, ნოემბერსა
თვესა. „შავად ჩაბმული კაცი ადგა,
სამარის წინ მდაბლად თავი მოხბარა
და წავიდა...“

მეც სამარეს მიემართე, გულში
ჩავიკარ სამარის მიწა და შევფიცე
ღმერთსა და კაცს, რომ თუ ჩემს
სამშობლოს მშვიდობით დავბრუნდი,
ჯანდაბას ჩემი თავი, თუ ამ ტანჯულ-
ბის წადილი არ აგასრულეთ...

ძილში შევკრთი, გამომეღვიძა და
ერთი გავეთის საუკეთესო ღომერი
ხელში მეჭირა; ერთ აღგას და-
ვაკვირდი და წავიკითხე: „Басинъ
рунтъ... сойма рубашку, плеть-
ми легионько постегать“. გავეთი
ზიზლით შორს გადასიროლე. ამ დროს
შემოვიდა წარბ-შეკრული და პირ-
ღრუბლიანი მეგობარი და უჩუმრად
მომაწოდა წერილი; ვახსენე, წავიკი-
თხე და ვსთქვი: „СОНЪ ВЪ РУКЪ...“
მშვენიერი მზიანი ღილა იყო, მხო-
ლოდ ჩემი დრონებული გული მან
ვერ განანათლა და ხანგრძლივი ჩემი
მტკუნვარება არამც თუ განმეჭრავა,
პირ იქით ათი ათასად გამო-ნელა...

საქართველოს

იქნება და უკანონო მოქმედება იქნება ხუროთმოძღვრული. ასე რომ, მეორე დღეს თავს მედგომარს ნება არა ჰქონდა, სულ-მეორედ წამოეყენებინა ეს საკანონო.

ამობიუნი, განაწილის უკეთეს ამ უკანონობასე გუბერნიის სამთავროდ დაწესებულა ვერა მეტანილია ქალაქის მიმდებარეობა თავად-ზნაუნისგან და სწორედ ეს არის მიზეზი, რომ ქუთაისის დე-პუტატთა კრება ასე ბოროტობს ამ საქ-მეშია. ვერ იყო და ჩნებდა მხარის წინააღმდეგ იქცეოდა იგი, მეორე მოწმობა მიიღეს ამისი, რომ გადასახლების თა-ობასე არაერთი განხორციელდა განაწილდა არ დაუდგინათ, და ესდა-ვი, გასუთში აღსადგინეს, ჩემოსწრებული მოწმობა და-ლასი მოკლებულაა.

დღეს ქართულს თუქრში დანიშნუ-ლის ბუნების ჩვენი დასჯილებულია და ნიჭიერის არტისტის ბ. კ. ახმითი-სი. დავაყვართ, რომ დღეს მინც ბლო-მად არ დაესწროს ხალხს ქართულს წარ-მოდგენს და მატყვი არ სწავს ჩვენს სა-უკეთესო სტენის მოლოკებს!

მართლმადიდებელი.

(ლოკალი, გრაფიკა 5 მოქმედებ. მიხედვით შექმნილია)

სამშობოს, იანუარის 23-ს, ქართული დრამატ. დასის არტისტებმა ქაჩი შელი-ჭიკის სახეობისად მეორედ წარმოდ-გინეს ტრაგედია მეტაბოლისის „ოტელო“.

ოტელოს როლი გამოვიდა ბ. კ. შესხი, დევიდომანს როლს თამაშობდა ქაჩი სავარდისა.

ბ. შესხი, ასოგნება და სხა რომ არ უწიდა მს, ოტელოს როლი სავარდის-სოკოა. განსაკუთრებული ყურადღების ღირსი იყო იგი უკანასკნელ სამს მოქ-მელებაში, სდაც გარკვევით და ძლიერ-ბით იმარტვის ერთი არსებობდა მძიმათუ-ლი ორა ერთი ერთმანეთის წინააღმდე-გი გრძობა: სიყვარული და შერის გე-ბა. აქ თქვენ წინ სდაცს ღრმა გულის რძიმის და ვნების სვიართთა ცემით და-გატყვევებული არსება, რომლის რკურას და ტანჯვა-გუბას ვერ ირკის გული ადა-რინისა, არ სყოფნის სელის რღეს ას-შარეზი ქართული სტილისა...

ადგილი ნებას არ გვაძლევს და ვიტყ-ვით მხოლოდ, რომ ბ. კ. შესხი დიდის ხიჭით და სულაგებით სტაგდა ოტელოს ხასიათის და მდგომარეობის. მას ერთ სულს არ წაუბრძობია, არ შეიქმნა-ლა, სტენსედ თავისუფალისა და სინ-დისორის თამაშით შეიქმნა გული სა-ზოგადოებისა და სამართლიანად დამოს-ხურს ხსენდღევი ტაშის ცემა და „ბა-ვიკო“-ს მხილი.

მშვენივრად გაატარა თავისი როლი ჩვენმა ნიჭიერმა აქტორისამ ქნმა სავარ-დისამ.

დევიდომანს როლის თამაში დღეს ჩვენში მართლ ამ დასჯილებულსა და უნიჭიერეს აქტორისა შეიქმნა, მართლ ამის შეუძლია ღრმად და თვალის დასა-ხასხაბლად, წარმოვიდგინოს სულიერი მდგომარეობა სუსტი და ხალხი არსებისა.

კარგი იყო ბ. სვიმონიერც ხანგას ასის თავის, ათგან ოტელოში.

მას შეეგნა თავისი როლი, ანადა არ

გადუქსობებს და ასეთი ზომიერი, თავ-დატეობილი თამაში, საბუის გვადლევს ვიფიქროთ, რომ ბ. სვიმონიერ თეი-ლულიათვის სავარული არტისტი შეიქ-ნება და ქართულს სტენსედ ფესს მოი-კიდებს.

წარმოდგენას ხალხი ცოტა დაესწრო.

შეხვედრა.

თურმე ევლი ბირველად უკეთესი იბნება: მიწში წმინდა, ქვეყნადაც უბიწო ამოსდებოა, და როცა ჰხასაკს ნათესა, ის მასწინ დაეკლდებოა; გაიბარეულება, ტოტები ევლებით აკესებოა; ანტებს ევლის წვერსედა, ვინც-ვი მიკვარებოა. ნეტავ უმძნეო არსება ბოლოს რად გაეკლდებოა? სავარულია ბუნება და იმის მოქმედება!..

შარმა.

სამ სახალხო მასშავლებლისა.

სამასწავლებლსა სავარესედ სამსახურს, როდესაც კომუდაც კაცი, დარწმუნებული უნდა იყო, რომ იმის შრომა ტუვილად არ ხაილის. თუმცა, მართლდა, ბერი ცხვეცს და წვლებს, მიმძილი და სიცი-ვე აუკრიდებოა, მაგრამ ცხოვრებაში ბრძილდა და კოთილად გარჯა არის ერ-თად ერთი გზა სყოფთერო მოქმედებისა.

სახალხო მასწავლებლს ბერი სავარ-რებული აქვს: მოკლის შინობის უარგე-ობას, ყოველს წამთარში სიცივით გან-კლი, ყმაწვილების გრძობითა განხითა-რება, თუ თავის კუქისათვის ზრუნვა და იფიქრო. რამდენი მკარე იფიქრება გაუელ-ლებს მასწავლებლს თავში თავის მძიერ კუქის დავაყოფილებაცედ, მასწინ როდეს-საც გავკუთილს აძლევს და ყმაწვილებს ეხასხება. ყველამ კარგად ვიცი, თუ რა მკარე ფასით სავარქრდება სახალხო მას-წავლებლის შრომა, რომელითაც თავის თავს დღავს და ირუნეს, თორემ ბუნე-ბით დაწესებულ ცოლ-ქრძობის კავშირს რომ სავარუნოთ უნდა გამოეთხოვოს. სა-ხალხო მასწავლებლმა, რომ სავარებლო-ბა მოუტანოს ხალხს, საჭირთა, მისი ხალხთან დახლდა და ხალხის შეს-წავლას. სახალხო მასწავლებელი და მღვე-ლი სოფელში არაინ ის ბნელში მხათობ-ნი ვარსკვლავნი, რომელიც გზას უნათე-ბენ უმეცარ ხალხს. სახალხო მასწავლე-ბელი, საჭირთა, იქნეს ადმრდელ გამ-წვიან ღვი არამც თუ მართლ მის მატე-არს მეკობრების-გელის ბიჭებისა, არამედ მოელი იმ სოფლის გელისობისაც, სდაც სტხოვრებს და მსახურებს. მაგრამ, სამ-წვერსოდა, ამის შესრულებას ჩვენს დღე-განდელი სახალხო მასწავლებლები ვერ ასურსებენ...

ამას გარდა, ჩვენს ხალხს მას-წავლებლებსა და საზოგადოების შრომის

დახლდას გარამობაც ძლიერ უძლის წელს; ეს გარამობა განლავით შედგევი: წელადაში მასწავლებლს ოთხი, თუ სუთი თავე აქვს თავისუფალი დრო, რომელიც არ იცის, რაწედ მოიხმაროს. წავიდეც ქალაქებში, მიიხედ მოიხედოს, ხა-ხლს, თუ რა ამბები ხდება ქვეყნასე, წაი-კითხოს თუ რამე ახალი თხულებს გა-მოსულა თავის მძიე მოვალეობის შეს-სება, არ შეუძლია, რადგან არამც თუ „საქალაქო“ ფილები—მოელი წამთარი საზოგადოებო ტანისმომში უ უმატლო-ოთ“ უნდა გაატაროს, რადგან ვერ ვერ მოკვრეო მამასხალისის „გლანტიდგან“ ამოძრობას და, თუ ამოძრო, ისიც თთვიდინ თვედინ ძლიერდა ყოფინს. შე-დაგოგოურ თხულების კითხვის მიხეოს სული, — სდაც მოკვება, ვის უნდა გამოარ-თავს სოფელში, სდაც მასედ განათლე-ბული იქ არ იპოვება; სდაც მიიხედავს ყველგან „და-და ქა“ და Родное село უმისხალისის განხორება თავლებში, რომელიც თითქმის უმეცარედ უეპირად და-უსწავლია. გავიდეც გელსებში და უქადა-გოს რამე, ან სახალხოდა ავიგებენ და, ან სსკა გარემობა უფრო სსსკადა უკრძა-დავს გელსებთან დახლდას. სახალ-ხოდა როგორ არ ავიგებებს გელსი, როდეს-საც ხანისა და სსკლის დროს ჰოლიტიკა-სედ ეხასხება მასწავლებელი. რა უერთ უნ-და მოკვირ-ინოს მისთვის გაუგებარ საკან-სედ მოხსიათი. ახა, განსეთ თუ როგორი მო-სწავლი იქნება წესს, როგორ გავკოთ მან კაზი და სსკ. თუ არ შევიყვაროს და არ დავიხლოვდეს? ამისთვის საჭი-როა ჩვენს უფროსებს, რომ რამდენ-ნიმე დღეური მიწს იყოს შევაკუთელი, რომელიც მასწავლებელი უნდა აჩვენებდეს გელსს უკეთესი მეხადობის ნი-მეშს, ფიტურის მოკლს და გამენებს, აბრეშუმის მოყვანას და სსკ. საზოგადოებო როდესაც თავისუფალია, აქ ატარებდეს გელსობაში და შრომაში დროს და ახა-ხასათ, თუ როგორ შეიყვარებს ხალხს სოკლას და მის მასწავლებლსაც. ამას გარდა, საჭირთა, ყოველ სოკლას უსა-თუოდ ქონდეს მასწავლებლისათვის ბიბ-ლიოტეკა და გამოწერილი ერთი ადგი-ლიბრივი ყურნალი, ან გაყოთ მისც, რომ იფიციურ ვარჯიშობასთან გრძობი-თი ვარჯიშობაც ერთად მიდიოდეს. აგ-რეთვე ორ წელადაში ერთსელ მანც თითქმის „არსებითი პერს“ შეადგენს ჩვენთვის საზოგადო სამასწავლებლო გრე-ბა, რომელიცდაც თითოეული სახალხო მასწავლებელი ნათლათ აჩვენებს, რომ გარდა საზოგადოების, ისე თავის უფ-როსებს ყველა იმ ტანჯებს, ყმაწვილე-ბის განხორება განხორების შეიქმნეს-ბელ მიხეებს, რომლებიც დღე დღეწედ უთოთქებს გულს საწვალ სახალხო მას-წავლებლს. მაგრამ, სამწვერსოდ, ჩვენში ისე იშვიათთ ამ გვარი ვრებაები, რომ ბევრმა ჩვენმა სახალხო მასწავლებლმა არცა იცის, რა არის სამასწავლებლო გრება, რა კითხვები უნდა მოამხადოს ამ გრებასედ განხორებისად, ან რა სარგებლობის მოტანა შეუძლია მას. ყვე-დასათვის თითქმის ცხადია, რომ ბასი, მსჯელობა რამე საკანსე მცოდნე გაცი-სათვის არის ერთი უმთავრესი მისა და-მაცობელი საქმეობა, სდაც სარგებ-ლობა და საიმოყნებას ერთად გრძინებს

კაცი. როდესაც მასწავლებელი წამთ-სმინად იგრიბებინს, უნდა იგრებენ ერთი-ერთმანეთისაზრის, სვან აგრეთვე ერთ-მანერთის შექმნით იმ საკანსე, რომ-ლებიც მართლ ვერ განხორავათ, მოთო-სობენ ერთერთის ერთს ახალ მეთოდ-სე, ან წავითხულოდ, მამინ, რასაკვირ-ველია, ეტვი ახარ უნდა ვიქმნათ, რომ ჩვენი ნორმა ახალგაზლობის სწავლა-გა-ნათლება განიერად წავს და კარგ ხყოფე-საც მოგვცემს. ყურჯობით როგორც ჩვენში, ისე რუსეთშიაც იშვიათთ ამ გვარი ვრებანი, მაგრამ საზოგადო გარედ ვი მრავალია ამ გვარი საზოგადოება; მაგ., სამასწავლებლო გრება, კერძო რჩე-ვა დასწდომები, საზოგადოება, რომლის საკანიც მასწავლებლის ღვაწსურ ნაკლე-ლუკანების დავაყოფილებას, ბიბლიოთე-კის მმართეული საზოგადოება, რომლის მოვალეობასაც შეადგენს ახალ ახალი შე-დაგოგოური წიგნების, გასოების და ყურნლების გამოწერა, კომისია, რომელ-მაც უნდა გამოსტეს წარჩინებული შედა-გოგოური თხულებანი მასწავლებლებისა და მასწავლნი კიდევ სსხანს.

ოვოგ. ხუსევიძე.

ტელეგრაფი.

ათინა. კრიტის კურსულზედ საქმე კვლავ მწეაღება. რამდენიმე ოსმა-ლო მოკლეს ქრისტიანებმა და შემ-დეგ არეულობის შიშით მთებში გა-ინიზნენ. მესხარის ოლქის სოფლებში გაგზავნილი ოსმალთა ჯარი შურს იძიებს და სასტიკად ეპყრობა მკვიდრთ.

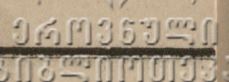
ასხაბადი. თეირანილამ მოვიდა ამ-ბავი მეშხელის გზით, რომ ერთა შაჰის სასახლის წინ უწყსოება მოახდინა და ამის გარდა უწყსობავე ასტეხა ინგლისელების წინააღმდეგ ინგლისის საელიო სახლის წინაშეო. დრუმონდ ეოლფმა საჩქაროზედ და სრულიად შეუმჩნეველად მიატრეა თეი ანი 12 იანვარსაო.

მენა. სოფილიდამ მოვიდა ამაგი, რომ წარსულს ღამეს რამდენიმე აფი-ცერი იქმნა შეპყრობილი და დაპა-ტიმრებულიო. მათ შო-ის მაიორი პანიცაც. მიზეზი საიღუმლოდ არის დაცული.

„Politik“-ი ამობბს, რომ იტა-ლიის მოქმედება აბამეთში ვერავუ-ლი შევიარდა სხვ ს სახლში. იმილია, რომ იტალიის ამ საქციელისათვის დი-მლომატებურის წესით მაინც ვადახ-დეინებენ რასმეო.

პოლინი (განსაკ. დეპშა). თ. ბის-მარკის მიერ თავ-დანებებამ ვაქრობა-თა მინისტრის თანამდებობისამ ყვე-ლა ვააკვირვა. ამობბენ, რომ ამის მიზეზი უნდა იყოს ერთის მრით სიმ-ძიმე ჯაფისა, რომელიც აწევს ბისმარკს, და მეორეს მხრით ისა, რომ პრუსია უფრო მხნედ იტყევა იმ კანონ-მდებ-ლობის საქმეში, რომელსაც აზრად აქვს მუშების უზრუნველყოფა.

„Wossische Zeitung“-ი ამობბს, რომ უმალღეს აღმინისტრაციში ბეე-რი ცელილება უნდა მოხდეს კიდე-ვაო.

პარიში. თუმცა მთავრობის ჟურნალ გავითობა უარყოფს...

ბერნილი. ახალი მინისტრი ვაჭრობისა წინასწარებით თავად ბის...

ბერლინი. „იმივერიო მიხენებელი“ გამოცხადებულია იმპერატორის ბრძანება...

განცხადებანი რადგანაც ამ ცოტა ხანში ახალი წიგნი უნდა დარიგდეს...

„თეატრის“ შლისტა.

ივერიის წინიდან წარ ივერია, უანიდან — ირე ვი; ბიჭ-ბუჭები ცაბლას გიდგემენ...

ნი უმეც-ნაკლებად არის გიონატული, მაგრამ რა გაზოგა ამისთანა ექსპრომტების ბეჭვლით?

*) ვილაც „პროკუპედაგოგის“ მისხეას ლექსებით აუო ავისილი „ივერის“ ახალწლის ნომერი კილოზედ ვეცება სოპენი უნდა იყოს...

P. S. სახაყ-ლოა, ლეგროზანი, რომ ივერისა „წყისათელი“ ები ენს უსწორებენ „თეატრის“! ან, თუნდ სანიმუშოდ ხელი წამოვართ „ივერისა“ ერთ-ერთს წინადადებას: „Новости“ ამოშეს, რომ მთავრობამ აუვრძალა რეინის გზებს (!?) კარგების (თუ კარები? შეიბრალდეთ) დავეცვა ვეგონებში პატარავლის სარელოს დროს, რადგან კარების (ვი, არაწუნეთ) დავეცვა ხაშიშია, ვინიცობაა ცეცხლი გან და ვა გინ ვ ბილი. დავენბოლო ამ უანასწენეს სიტყვებსაც თავი და დავილად მოსაწუნებელი გავეთილი მეცხეთე ივერისა: დასწყისი სიოყვისა ვარა, სანელლობითი ბრუნვა მხოლოდობითი რიცხვისა; კარ-უბი, სანელლობითი ბრუნვა მრავლობითი რიცხვისა. შეიძლება, „კარგები“ თქვინი ვერის ხალხთათვის შეითხნილს გრამტიკაში სწერია, მაგრამ აქ კარული ენისა რა ბრალაა?! ასათ-აშუაობი.

განცხადებანი რადგანაც ამ ცოტა ხანში ახალი წიგნი უნდა დარიგდეს. ეთხოვ თეატრის ბ. შმანტმბს გამოვცივზავონ სია ხელის მონწყველთა, რომელთაც ფულით შემოიტანეს. თეატრის კანტ.

АГЕНТУРА КНИЖНАГО МАГАЗИНА Гевбетнера и Вольфа ИЗЪ ВАРШАВЫ. Дворцовая ул., каравансарай б. Арциуши, при справочной конторѣ Ш. Э. Давидова.

Приѣзжая изъ Москвы модистка — портниха, съ рекомендаціею, ищетъ мѣста или занятія въ семействѣ или магазинѣ. Адресъ въ конторѣ Ш. Давидова. დაიბეჭდა და ისეილება წერა-კითხვის საბარათოში გრ. ჩარკოვისისა და რ. ფანცხვას წიგნის მაღაზ. ბ. ნავალდამის ხაწურები წიგნი პირველი გამოსცება ზ. შიჭინაძისა ფასი 30 კაპ.

НАСТОЛЬНЫЙ ЭНЦИКЛОПЕДИЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ БРОКГАУЗА издание . Гарбель и К°.

ПОДПИСКА ПРИНИМАЕТСЯ въ Москвѣ, въ магазинахъ: Дейбнеръ (Кузнецкій мостъ), Якобсонъ (Неглинь), „Сотрудникъ Школь“ (Воздвиженка), Карбасникова (Моховая и въ его отдѣленіяхъ въ Петербургѣ и Варшавѣ), Ильинъ, Фену и К°. (Петровский линія и въ его отдѣленіи въ Петербургѣ) и въ конторѣ Гиляровскаго (Петровка, Столешниковъ пер., д. Караникина). Словарь будетъ выходить въ свѣтъ съ начала 1890 года, отдѣльными выпусками, (отъ 2-хъ до 3-хъ листовъ въ 4°. Всѣхъ выпусковъ предполагается 50.

Подписная цѣна: на всѣ выпуски на лучшей велечевой бумагѣ 12 руб. обыкновенной 10 „каждый выпускъ“ отдѣльно на лучшей бумагѣ 35 коп. „обыкновен.“ 25 „ Цѣна словаря въ продажѣ (неподписчикамъ): на лучшей бумагѣ—20 руб. „обыкновен.“ 15 „ Подписчики по выходѣ всѣхъ выпусковъ въ свѣтъ получаютъ: карты, рисунки и роскошную папку БЕЗПЛАТНО. Вся нѣмецкая печать единогласно и самымъ лестнымъ образомъ отозвалась объ энциклопедическихъ трудахъ Брокгауза, такъ между прочими „Неузъ Фрейдъ прессе“ говорить, что въ настоящее время энциклопедическій словарь Брокгауза необходимъ не только для каждаго образованнаго, но и для всякаго любознательнаго челоука, ибо даетъ отвѣтъ на всевозможныя справки по свѣтъ отраслямъ челоуческаго знанія. Словомъ, эта книга—„сама необходимость“. Словарь этотъ отвѣчаетъ на вопросы: антропологи, археологи, астрономы, ботаники, военной науки, всемирной истории, геогнозис, географис, геологис, гидротехники, зоологис, искусств, коммерческой науки, всеобщей литературы литографис, математики, медицины, минералогис, морскихъ дѣлъ палеонтологис, петрографис, политической экономис, психологис, социологис, телеграфис, теологис, технологис, топографис, товаровѣднія, физики, филологис, философис, финансовой науки, фотографис, химии, художественной промышленности, электротехники, эстетикис, этнографис, юриспруденцис и т. п. Адресъ издательной Палаты извѣстенъ.

КУХАРКА Пелатея Дульгина ищетъ мѣста. Имѣетъ рекомендацію. Адресъ въ конторѣ „Театръ“.

МОЛОДОЙ ЧЕЛОВѣКЪ съ европейскимъ образованиемъ ИЩЕТЪ МѣСТО или занятія при конторѣ или магазинѣ. Адресъ въ конторѣ „Театръ“.

გამოვიდა და ისეილება საჩქაროვანი მალხაბში, წერა-კითხვისა და სხვა წიგნის მაღაზიში გრეცლი, შევსებული საქართველოს კალენდარი 1890 წლისა გამოცემული ვალერიან გუნიას შერ. გრ. ყიფშიძის რედაქტორობით. საქართველოს კალენდარში სულ 12 განყოფილებაა საქართველოს კალენდარში 550 გვერდია in 16. ფასი უყლოდ ათი შაშინი, მოვარაყებულის ყლით გ-თი მანათი,

ქალღი სკალი უმალესად დამტკიცებულის ქალღლის მწარმოებელთ აზნაზობის ფაბრიკისა. აქ არის საწერი, სტამბის, გაზეთის, ფოსტის და სხვა ყველა ნაირი ქალღლი, თეთრი და ფერადი. აგრეთვე ყველა ნაირი სამწერლო კუთვნილება: დეფორები, საწერ-კალამი, მელანი და სხვა. ფასი იაზუდ როგორც ფაბრიკებისა. Тифлисъ, Дворцовая ул., домъ Дворянскаго банка. 10-1

„ЭКСИКАТОРЪ“ ИЗОВРѢТЕНІЕ ИН.-ТЕХ. РИТТЕРА ВЪ ВАРШАВѢ. Вѣрное испытанное средство, удостоенное многихъ свідѣтельствъ и ОТЗЫВОВЪ. ВЫВОДИТЪ СЫРОСТЬ, предохраняетъ дерево отъ грибка, гніенія и порчи, замѣняетъ масляныя краски, дези фектируетъ конюшни и пр. Единственный представитель въ Закавказьи и Закаспійскомъ краѣ Ш. Давидовъ. Адресоваться въ контору „ТЕАТРЪ“, Тифлисъ, Дворцов. ул.

„ეკსიკატორი“ სინოტიესა სპობს კედლებში, იფარამს ხეს ლაობისაგან, იმარება როგორც ზეთით შეზავებული საღებავი შენობისათვის და ხის მასალისათვის; ქსწმენდს ჭაერს. კისაც გამოწერა სურს, მიჭმართოს შიშა დაგიდავო; გაზეთ „თეატრის“ კანტორ.